

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра економічної теорії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітня програма/спеціалізація – «Бізнес-економіка»

Статус дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2018, 2019

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 17 с.

Розробник

Нечипорук Людмила Володимирівна – професорка кафедри економічної теорії, докторка економічних наук, професорка

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної теорії, докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії

(протокол № 10 від 26 червня 2019 р.)

Дата оновлення – 12 червня 2020 р.

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	6
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	9
5. Теми лекційних і практичних занять.....	10
5.1. Теми лекційних занять.....	10
5.2. Теми практичних занять.....	11
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	12
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	14

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» підготовки бакалаврів спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5,0	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	За вибором студента	За вибором студента
Модулів – 2		Рік підготовки: 2-4-й	Рік підготовки: 2-4-й
	Спеціальність – 051 «Економіка»	семестр	семестр
Загальна кількість годин - 150		3-8-й	3-8-й
	Спеціалізація – «Бізнес-економіка»	Лекції	Лекції
		30 год.	6 год.
	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Практичні заняття	Практичні заняття
		44 год.	8 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4-6, самостійної роботи студента - 4-5.		76 год.	136 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни – формування базових знань щодо становлення та функціонування ринку фінансових послуг, засвоєння основ забезпечення фінансових послуг на окремих ринках та визначення тенденцій їх подальшого розвитку.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо становлення та розвитку ринку фінансових послуг;
- опанування інструментарію фінансового аналізу;
- оволодіння науковими підходами, практичними методами та прийомами фінансової науки;
- засвоєння теоретичних знань та формування здатності до оптимізації залучення фінансових ресурсів суб'єктів економіки;
- розвиток умінь із обґрунтування засад функціонування національного ринку фінансових послуг;
- формування системи теоретичних знань окремих складових ринку фінансових послуг;
- засвоєння основ надання фінансових послуг на грошовому

ринку;

- набуття умінь із визначення змісту фінансових послуг на ринку позичкового капіталу;
- розвиток умінь із обґрунтування змісту фінансових послуг на фондовому ринку;
- формування системи теоретичних знань щодо фінансових послуг на страховому ринку;
- засвоєння системи теоретичних знань щодо фінансових послуг на валютному ринку;
- оволодіння основами діджиталізації ринків фінансових послуг;
- оволодіння засадами надання консультаційних послуг на ринку фінансових послуг.

Пререквізити: «Економічна теорія», «Історія економіки та економічної думки», «Інституціональна економіка», «Фінансова система».

Постреквізити: «Економіка та фінанси підприємства», «Страховий захист бізнесу».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1.	Визначати сутність і необхідність забезпечення фінансових послуг в економічному житті суспільства.
2.	Систематизувати основні тенденції розвитку фінансових послуг та їх властивості.
3.	Обґрунтувати чинники та ознаки змін у фінансовій поведінці суб'єктів господарювання при формуванні і використанні централізованих і децентралізованих фінансових ресурсів.
4.	Аналізувати економічні процеси, що відбуваються на ринку фінансових послуг.
5.	Узагальнювати законодавчі та нормативні акти у сфері фінансових відносин.
6.	Прогнозувати можливі напрями впливу фінансових послуг на соціально-економічний розвиток суспільства.
7.	Визначати сукупність заходів, що забезпечують використання фінансових послуг як одного із дійових інструментів економічної та соціальної політики держави.
8.	Систематизувати основні тенденції розвитку ринку фінансових послуг в умовах фінансової глобалізації.
9.	Визначати зміст і завдання консалтингової діяльності на ринку фінансових послуг.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Бізнес-економіка», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальних компетентностей:

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК15. Здатність самостійно розробляти, впроваджувати, супроводжувати бізнес-проекти, виявляти проблеми у бізнес-діяльності та пропонувати способи їх розв'язання.

СК16. Здатність до аналітичної діяльності, спрямованої на економічне обґрунтування сучасних бізнес-стратегій.

СК17. Уміння визначати загрози економічній безпеці бізнесу, розробляти та впроваджувати заходи з їх запобігання.

СК18. Розуміння специфіки ведення міжнародного бізнесу, чинників досягнення конкурентних переваг на світових ринках.

Програмних результатів навчання:

ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з урахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами та у невизначених умовах.

ПРН25. Уміти аналізувати поведінку економічних агентів і ринків у глобальному середовищі, обирати пріоритети розвитку в умовах глобалізації бізнесу.

3. Програма навчальної дисципліни**МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ*****Тема 1. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці***

Фінансові ринки у фінансовій системі. Функції фінансового ринку. Фінансові інструменти.

Еволюція ринку фінансових послуг в Україні. Фінансові послуги у системі ринкових відносин в Україні. Роль та функції ринку фінансових послуг. Об'єкти та суб'єкти ринку фінансових послуг.

Тема 2. Суб'єкти ринку фінансових послуг

Класифікація суб'єктів ринку фінансових послуг. Споживачі та оференти

фінансових послуг. Система взаємодії суб'єктів ринку фінансових послуг.

Тема 3. Поняття і класифікація фінансового посередництва

Поняття фінансового посередництва. Функції фінансових посередників. Основні проблеми функціонування фінансових ринків за відсутності фінансових посередників.

Тема 4. Особливості побудови ринку фінансових послуг в Україні

Поняття інституційної та сегментарної структури ринку фінансових послуг. Фінансові послуги на грошовому ринку. Фінансові послуги на валютному ринку. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу. Фінансові послуги на фондовому ринку. Фінансові послуги з хеджування ризиків.

Тема 5. Банківська система як основа розвитку ринку фінансових послуг

Банківська діяльність у сфері надання фінансових послуг в Україні. Класифікація банків. Види фінансових установ небанківських фінансово-кредитних інститутів (кредитні спілки, факторингові та лізингові компанії). Контрактні фінансові інститути (інвестиційні та пенсійні фонди, інвестиційні, страхові та фінансові компанії).

Тема 6. Інфраструктура ринку фінансових послуг

Поняття та елементи інфраструктури фінансових послуг. Стан розвитку інфраструктури фінансових послуг. Роль банків в інфраструктурному забезпеченні ринку. Національна депозитарна система. Особливості організації та функціонування інфраструктури ринку цінних паперів. Проблеми та напрями вдосконалення інфраструктури фінансових послуг в Україні.

Тема 7. Державне регулювання ринку фінансових послуг

Необхідність державного регулювання ринку фінансових послуг в Україні. Регулювання банківської діяльності. Державне регулювання послуг страхових компаній. Державна політика на валютному ринку. Регулювання діяльності учасників ринку цінних паперів.

Тема 8. Напрями розвитку світового ринку фінансових послуг

Посилення концентрації фінансово-промислового капіталу. Концентрація світових ринків позичкового капіталу. Розширення сфери діяльності фінансових корпорацій. Посилення ролі нефінансових корпорацій у наданні фінансових послуг клієнтам. Інтернаціоналізація фінансових ринків.

Глобалізація фінансових потоків. Інтеграція міжнародних ринків. Фінансова інклюзія.

МОДУЛЬ 2. ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ НА ОКРЕМИХ РИНКАХ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЇХ РОЗВИТКУ

Тема 9. Фінансові послуги на грошовому ринку

Організація та особливості фінансових послуг на депозитному ринку. Фінансові послуги для здійснення грошових платежів та розрахунків. Безстрокові та термінові вклади (депозити). Ощадні вклади. Операції з інструментами грошового ринку (комерційними і казначейськими векселями, депозитними (ощадними) сертифікатами, державними облігаціями та ін.).

Фінансові послуги на грошовому ринку в Україні. Особливості його державного регулювання.

Тема 10. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу

Види фінансових послуг на ринку позик. Банківський кредит. Класифікація банківських кредитів. Лізингові операції. Критерії оцінки пропозицій лізингових послуг в Україні. Факторингові операції. Критерії економічної оцінки факторингових послуг. Форфейтинг. Перспективи форфейтингу в Україні.

Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу в Україні. Особливості його державного регулювання.

Тема 11. Фінансові послуги на фондовому ринку

Фінансування операцій з емісії цінних паперів. Андеррайтинг. Емісійна діяльність держави на фондовому ринку. Поняття та види цінних паперів, операції з ними на фондовому ринку. Особливості біржового обігу цінних паперів. Ф'ючерсні та опціонні біржі. Біржові індекси. Депозитарні та реєстраційні послуги. Поняття портфельного інвестування. Оцінка ефективності управління портфелем.

Фінансові послуги на фондовому ринку в Україні. Особливості його державного регулювання.

Тема 12. Фінансові послуги на страховому ринку

Поняття ризику як виду фінансової послуги. Сучасні методи та схеми страхування ризиків на фінансовому ринку. Валютні ризики та їх види. Переїняття ризику страховими компаніями. Перестраховування. Стратегії кредитних інститутів при керуванні ризиками. Переїняття ризиків при гарантуванні зобов'язань. Хеджування.

Фінансові послуги на страховому ринку в Україні. Особливості його державного регулювання.

Тема 13. Фінансові послуги на валютному ринку

Конверсійні операції на валютному ринку. Ринок операцій СПОТ. Основні види котирування валюти. Форвардні операції. Міжнародні розрахунки. Основні форми міжнародних розрахунків. Місце валютного ринку у системі світової валютної системи.

Фінансові послуги на валютному ринку в Україні. Особливості державного регулювання валютного ринку в Україні.

Тема 14. Діджиталізація ринків фінансових послуг

Діджиталізація. Фінансові Інтернет-послуги як тенденція розвитку нових фінансових послуг. Інтернет-банкінг: сутність, роль, механізм надання та переваги використання. Інтернет-трейдинг: сутність, роль, механізм надання та переваги використання.

Інтернет страхування: сутність, роль, механізм надання та переваги використання. Принципові переваги їх розвитку у порівнянні із традиційними фінансовими послугами. Основні загрози та складнощі. Послуги із сек'юритизації активів як новий вид залучення фінансових ресурсів.

Діджиталізація ринків фінансових послуг в Україні.

Тема 15. Консультаційні послуги на ринку фінансових послуг

Фінансовий консалтинг як вид послуг. Фінансовий консалтинг щодо продажу фінансових послуг. Податкова знижка та умови її оформлення при придбанні певних видів фінансових послуг.

Фінансовий консалтинг з проведення фінансової експертизи; пошуку джерел фінансових ресурсів; оптимізації фінансових відносин із клієнтами і кредиторами, з впровадження передових методів фінансового менеджменту в умовах невизначеності та ризиків.

Види фахівців з фінансового консультування: фінансовий консультант (аналітик); ризик-аналітик; оцінювач бізнесу.

Консультаційні послуги на ринку фінансових послуг в Україні.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		Л	ПЗ	СРС		Л	ПЗ	СРС
Модуль 1. Теоретичні засади ринку фінансових послуг.								
1. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці.	8	2	2	4	8	2	2	4
2. Суб'єкти ринку фінансових послуг.	8	2	2	4	8			8
3. Поняття і класифікація фінансового посередництва.	8	2	2	4	8			8
4. Особливості побудови ринку фінансових послуг в Україні.	8	2	2	4	8			8
5. Банківська система як основа розвитку ринку фінансових послуг.	8	2	2	4	8			8
6. Інфраструктура ринку фінансових послуг.	8	2	2	4	8			8

7. Державне регулювання ринку фінансових послуг.	8	2	2	4	8			8
8. Напрями розвитку світового ринку фінансових послуг.	12	2	4	6	12			12
<i>Разом</i>	<i>68</i>	<i>16</i>	<i>18</i>	<i>34</i>	<i>68</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>64</i>
Модуль 2. Фінансові послуги на окремих ринках та тенденції їх розвитку.								
9. Фінансові послуги на грошовому ринку.	10	2	2	6	10	2	2	6
10. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу.	12	2	4	6	12			12
11. Фінансові послуги на фондовому ринку.	12	2	4	6	12		2	10
12. Фінансові послуги на страховому ринку.	10	2	4	6	10	2		8
13. Фінансові послуги на валютному ринку	10	2	4	6	10			10
14. Діджиталізація ринків фінансових послуг.	10	2	4	6	10			10
15. Консультаційні послуги на ринку фінансових послуг.	12	2	4	6	12		2	10
<i>Разом</i>	<i>82</i>	<i>14</i>	<i>26</i>	<i>42</i>	<i>82</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>56</i>
Усього годин / кредитів ECTS	150/5,0	30	44	76	150/5,0	6	8	136

5. Теми лекційних і практичних занять

5.1. Теми лекційних занять

Тема навчальної дисципліни	Темати лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Теоретичні засади ринку фінансових послуг.			
1. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці.	1. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці.	2	2
2. Суб'єкти ринку фінансових послуг.	2. Суб'єкти ринку фінансових послуг.	2	
3. Поняття і класифікація фінансового посередництва.	3. Поняття і класифікація фінансового посередництва.	2	
4. Особливості побудови ринку фінансових послуг в Україні.	4. Особливості побудови ринку фінансових послуг в Україні.	2	
5. Банківська система як основа розвитку ринку фінансових послуг.	5. Банківська система як основа розвитку ринку фінансових послуг.	2	
6. Інфраструктура ринку фінансових послуг.	6. Інфраструктура ринку фінансових послуг.	2	
7. Державне регулювання ринку фінансових послуг.	7. Державне регулювання ринку фінансових послуг.	2	
8. Напрями розвитку світового ринку фінансових послуг.	8. Напрями розвитку світового ринку фінансових послуг.	2	
Модуль 2. Фінансові послуги на окремих ринках та			

тенденції їх розвитку.			
9. Фінансові послуги на грошовому ринку.	9. Фінансові послуги на грошовому ринку.	2	2
10. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу.	10. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу.	2	
11. Фінансові послуги на фондовому ринку.	11. Фінансові послуги на фондовому ринку.	2	
12. Фінансові послуги на страховому ринку.	12. Фінансові послуги на страховому ринку.	2	2
13. Фінансові послуги на валютному ринку.	13. Фінансові послуги на валютному ринку.	2	
14. Діджиталізація ринків фінансових послуг.	14. Діджиталізація ринків фінансових послуг.	2	
15. Консультаційні послуги на ринку фінансових послуг.	15. Консультаційні послуги на ринку фінансових послуг.	2	
Усього		30	6

5.2. Теми практичних занять

Тема навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Теоретичні засади ринку фінансових послуг.			
1. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці.	1. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці.	2	2
2. Суб'єкти ринку фінансових послуг.	2. Суб'єкти ринку фінансових послуг.	2	
3. Поняття і класифікація фінансового посередництва.	3. Поняття і класифікація фінансового посередництва.	2	
4. Особливості побудови ринку фінансових послуг в Україні.	4. Особливості побудови ринку фінансових послуг в Україні.	2	
5. Банківська система як основа розвитку ринку фінансових послуг.	5. Банківська система як основа розвитку ринку фінансових послуг.	2	
6. Інфраструктура ринку фінансових послуг.	6. Інфраструктура ринку фінансових послуг.	2	
7. Державне регулювання ринку фінансових послуг.	7. Державне регулювання ринку фінансових послуг.	2	
8. Напрями розвитку світового ринку фінансових послуг.	8. Напрями розвитку світового ринку фінансових послуг.	2	
	КОЛОКВІУМ	2	
Модуль 2. Фінансові послуги на окремих ринках та тенденції їх розвитку.			
9. Фінансові послуги на грошовому ринку.	9. Фінансові послуги на грошовому ринку.	2	2
10. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу.	10.1. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу.	2	

	10.2. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу в Україні.	2	
11. Фінансові послуги на фондовому ринку.	11.1. Фінансові послуги на фондовому ринку.	2	2
	11.2. Фінансові послуги на фондовому ринку в Україні.	2	
12. Фінансові послуги на страховому ринку.	12.1. Фінансові послуги на страховому ринку.	2	
	12.2. Фінансові послуги на страховому ринку в Україні.	2	
13. Фінансові послуги на валютному ринку.	13.1. Фінансові послуги на валютному ринку.	2	
	13.2. Фінансові послуги на валютному ринку в Україні.	2	
14. Діджиталізація ринків фінансових послуг.	14.1. Діджиталізація ринків фінансових послуг.	2	
	КОЛОКВІУМ.	2	
15. Консультаційні послуги на ринку фінансових послуг.	15.1. Консультаційні послуги на ринку фінансових послуг.	2	2
	15.2. Консультаційні послуги на ринку фінансових послуг в Україні.	2	
Разом		44	6

6. *Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв’язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента; максимальна оцінка за модуль – 25 балів;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 20 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів із навчальної дисципліни є *залік*, що виставляється на останньому занятті на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами

контрольних заходів:

Практичні заняття		Колоквіуми		Самостійна робота студентів	Разом
Модуль № 1	Модуль № 2	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 25	max 25	max 20	max 20	max 10	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті.	Max 25	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	20	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	15	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 20	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	18	Результати опрацювання матеріалу високі, але є незначна кількість несуттєвих помилок.
	16	Добре засвоєння матеріалу з тем, але наявні окремі помилки.
	14	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	12	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Самостійна робота	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження; вільне володіння матеріалом; вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	9	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу; теоретичні поняття недостатньо підкріплені фактичними даними. Студент дуже добре володіє матеріалом.
	8	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість у дослідженні.
	7	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, висновки не віддзеркалюють основний зміст роботи або не мають самостійного характеру. Студент посередньо володіє матеріалом дослідження.
	6	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків або висновки не мають самостійного характеру. Студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок	Зараховано	75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	Зараховано	60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	Не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	Не зараховано	0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти.

Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 47. Ст. 646. Дата оновлення: 08.06.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 03.05.2020).

Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 36. Ст. 266. Дата оновлення: 16.10.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 03.05.2020).

Господарський кодекс України від 16. 01. 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № №18 -22. Ст. 144. Дата оновлення: 06.01. 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card6> (дата звернення: 03.05.2020).

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. Дата оновлення: 28.02. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 03.05.2020).

Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755->

17 (дата звернення: 03.05.2020).

7.2. Література

Основна література

1. Ринок фінансових послуг: підруч. / С. М. Еш. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 400 с. DOI: <https://www.twirpx.com/file/1866305/>
2. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Є. М. Сич та ін. Київ: Центр учбової літератури. DOI: http://www.nung.edu.ua/files/attachments/rynok_finansovyh_poslug_sych.pdf

Додаткова література

1. Нечипорук Л. В. Попит, пропозиція та рівновага на ринку страхових послуг. *Електронне наукове видання «Глобальні та національні проблеми економіки»*. 2015. Вип. № 5. С. 911–916.
2. Нечипорук Л. В. Посилення загроз фінансовій безпеці держави в умовах фінансової глобалізації. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2012. № 1. С. 281-298.
3. Нечипорук Л. В. Теорія та практика медичного страхування в Україні. *Електронне наукове видання «Глобальні та національні проблеми економіки»*. 2015. Вип. № 6. С. 751–755.
4. Нечипорук Л. В. До визначення поняття «страхова група». *Вісник НУ «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Економічна теорія та право*. 2013. Вип. 4 (15). С. 35-43.
5. Нечипорук Л. В. Інновації на ринку страхових послуг в умовах мережевої економіки. *Współczesne trendy w gospodarce i sektorze publicznym*. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2016. p. 165 – 174.
6. Нечипорук Л. В. Інституціональні зміни та їх вплив на діяльність суб'єкта господарювання. *Фінансова поведінка суб'єктів господарювання в умовах кризових явищ і ризиків*: кол. моногр. Харків, 2018. С. 82-95.
7. Нечипорук Л. В., Лордкипанидзе Л. Особенности формирования страхового рынка в контексте создания правовой экономики (на примере Украины и Грузии) *Економічна теорія та право*. 2015. Вип. 1 (20).
8. Нечипорук Л. В. Теоретичні аспекти розвитку страхового ринку України. *Eurasian Academic Research Journal*. 2017. № 4 (10). С. 8-13.
9. Нечипорук Л. В. Финансовая грамотность людей пожилого возраста. *Третий возраст: обоснованность оптимизма*: моногр. / Нар. укр. акад.; под общ. ред. Е. В. Астаховой. Харьков. Изд-во НУА, 2018. 224 с. С. 121-142.
10. Нечипорук Л. В. Фінансова інклюзія в контексті страхових послуг. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2018. № 3. С. 411-417. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v3i26.143994>
11. Нечипорук Л. В. Фінансовий бізнес-консалтинг в умовах інтернаціоналізації фінансової сфери. *New stages of development of modern science in Ukraine and EU countries: monograph / edited by authors*. 2nd ed. Riga: “Baltija Publishing”, 2019. 528 p. (p. 296-312).

12. Нечипорук Л. В. Теоретичні аспекти дослідження потреб споживачів страхових послуг. *Вісник НУ «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Економічна теорія та право.* 2014. Вип. 2 (17). С. 127-137.
13. Нечипорук Л. В. Фінансові рішення в ризик-менеджменті бізнес-організацій. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління.* 2019. № 5 (22). С. 98 – 103.
14. Нечипорук Л. В., Гетьманський М. О. Фінансова безпека держави та особливості безпеки страхового ринку як її складової. *Вісник СумДУ. Серія “Економіка”.* 2017. № 4. С. 76-85.
15. Фінанси: навч. посіб. / І. В. Журавльова, О. В. Гаврильченко, О. П. Полтініна та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора І. В. Журавльової. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330 с.
16. Фінанси: навч. посіб. / Л. В. Лисяк, С. В. Качула, Л. О. Міщенко, Д. А. Міщенко; за ред. д. е. н., проф., акад. АЕН України Л. В. Лисяк. Дніпро: ТОВ “Акцент ПП”, 2017. 298 с.
17. Фінанси: підруч. / за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. 2-ге вид. переробл. і доповн. Київ: Знання, 2012. 687 с.
18. Фінанси: навч. посіб. / за заг. ред. Волохової І. С. Харків: «ПромАрт», 2018. 262 с.
19. Фінанси: навч. посіб. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І. В. Журавльової. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330 с.
20. Фінанси: підруч. / за ред. І. О. Лютого. Київ: Ліра-К, 2017. 720 с.
21. Фондовий ринок: підруч. / за ред. В. Д. Базилевича. Книга 1. Київ: Знання, 2015. 621 с.

7.3. Інтернет-ресурси.

- Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені

М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.iier.com.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт «Мережа аналітичних центрів України». URL: <http://www.intellect.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Journal website «Journal of Economic Theory». URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory> (дата звернення: 12.06.2020).

7.4. СЕНМК.

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри економічної теорії. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151.

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).